

UTJECAJ SITUACIJSKIH PARAMETARA NA KONAČNI REZULTAT RUKOMETNE UTAKMICE

1. UVOD

Jedan od temeljnih problema u kineziologiji sporta jest pitanje objektivnog mjerenja situacijske uspješnosti igrača (rukometaša). Specifične sposobnosti, osobine i znanja su povezani uzročno-posljedično s visokim natjecateljskim postignućima koja odlučuju hoće li igrač uspješno rješavati određene situacije u igri. Veliki broj tehničkih elemenata se pojavljuje tijekom odvijanja rukometne utakmice (dodavanje, fintiranje, šutiranje...). Tehnički element koji se vrlo često pojavljuje jest dodavanje lopte. S obzirom na to da igrači vrlo rijetko vode loptu, trajanje napada u rukometnoj utakmici može se osim protjecanjem vremena pratiti i kroz broj dodavanja. Koliko je dodavanja na rukometnoj utakmici, a koliko u jednom napadu? Igra li ekipa sa manje ili sa više dodavanja? Praćenjem utakmice prvenstva Hrvatske u rukometu pokušat će se odgovoriti na postavljena pitanja.

2. METODE RADA

Istraživanje je provedeno na 20 utakmica prve lige rukometnog prvenstva Hrvatske. Uzorak je definiran kao rukometne utakmice koje je ekipa Metković-Jambo igrala u sezoni 1998/99. Video zapisi su prikupljeni u RK Metković-Jambo kao i u Rukometnom savezu Hrvatske. Utakmice su praćene uz ispunjenje obrasca u kome su odvojeno praćene ekipe. Analizom svake utakmice dobiveni su analizirani podaci. Na utakmicama je praćen broj dodavanja, broj napada te broj ponovljenih napada (u daljem tekstu «valovi»). Ponovljeni napadi – valovi se definiraju kao dijelovi napada u kojima nije prekinut slijed dodavanja igrača jedne ekipe međusobno. Iz ovih podataka će se izračunati broj dodavanja po napadu te broj dodavanja po valu.

Mjerenje je provedeno na osnovi sudačkih odluka koje su ujednačene na osnovi pravilnika rukometne igre. Deskriptivna statistika je provedena za sve ekipe ukupno, ali i odvojeno za ekipu Metković-Jambo te za ostale ekipe. Razlike rezultata testirane su T-testom.

3. REZULTATI I DISKUSIJA

Na utakmici jedna ekipa ima u prosjeku 700 dodavanja (min. 485 – max. 971). Veliki raspon dijapazon broja dodavanja objašnjava se razlikama u taktici kao i kvaliteti protivnika.

Rukometne ekipe su bile 49.2 puta u napadu (min. 42 – max. 64). Zato se uz realizaciju od 50% ne nekim utakmicama postiže 20, a na drugim 30 golova po ekipi.

Ekipa izvede 90 valova (min. 76 – max. 108) na utakmici. Broj valova na utakmici govori da napad treba realizirati samo 25% valova da bi pobijedio utakmicu. Obrana treba spriječiti više od 75% valova da bi bila uspješna.

S obzirom na broj posjeda lopte i broj dodavanja na utakmici ekipa ima 14.4 (min. 8.6 – max. 19.2) dodavanja po napadu. Dodavanja po pojedinom valu je 7.3 (min. 5.7 – max. 10.2). broj dodavanja po napadu pokazuje da nema previše dodavanja za prijenos lopte preko igrališta, pripremu napada, realizaciju te ponovljenu realizaciju. Unutar 14 dodavanja treba obaviti prijenos lopte, pripremu za napad, realizaciju te ponovljenu realizaciju. Igrače treba

pripremiti za brzu igru i akcije s malo dodavanja. U prosjeku napadači u valu nemaju mogućnost niti dva puta obići zonu dodavanjem. Zahtjev je za stalnom ugroženošću gola. Napadači nakon neuspjele kombinacije nemaju vremena za prestrojavanje i novu pripremu napada, ako jedna akcija ne uspije ekipa mora imati spremno rješenje za nastavak akcije ili im prijeti oduzimanje lopte zbog pasivnog napada.

T-test je pokazao razlike u igri ekipe Metković-Jambo u odnosu na ostale ekipe u ligi. Podaci Metković-Jambe su prvenstveno okarakterizirali njihovu igru, ali i igru kvalitetnih ekipa. Ekipa Metković-Jambo ima prosjek od 673.7 dodavanja, a protivnici 731.7 dodavanja, što je statistički značajna razlika (.05). Metković-Jambo ima statistički značajno manje dodavanja po utakmici. Za očekivati je da će imati manje tehničkih grešaka što bi moglo povećati broj dodavanja, ali i da će zbog kvalitetnije igre prije doći u situaciju za realizaciju te smanjiti broj dodavanja u napadu.

Razlike kod broja napada nema, jer je to regulirano pravilima, ekipe imaju podjednaki broj posjeda lopte.

Metković-Jambo ima po utakmici 87.8 valova, a protivnici 93.6 vala što je statistički značajna razlika (.02). u Broju valova pojavljuje se najznačajnija statistička razlika. Metković-Jambo ima bitno manje valova od ostalih ekipa. Češće napad završavaju kontrom ili prvim valom, to znači da njih protivnici teže zaustavljaju i sprječavaju u realizaciji valova.

Dodavanje po prelasku nema statistički značajne razlike /14.0/14.8) što znači da napad traje podjednak broj dodavanja. Nema razlike između broja dodavanja po valu, u odnosu na ostale ekipe (7.9/6.7). Napad u obje skupine traje isti broj dodavanja, što govori da ekipe podjednako dugo kombiniraju. Jednak broj dodavanja im treba za prijelaz preko igrališta, pripremu napada te ponavljanje realizacije do pogotka ili gubitka lopte.

4. ZAKLJUČAK

Rukometna ekipa na utakmici ima na raspolaganju 700 dodavanja, podijeljenih na 49 napada (sa po 14 dodavanja), odnosno 90 valova (sa po 7 dodavanja).

Metković-Jambo ima manje dodavanja od ostalih ekipa na utakmici. Nema razlike u broju dodavanja u pojedinom napadu i valu. Razlika u broju dodavanja generira broj valova koji ekipa igra na utakmici.

Manji broj dodavanja na utakmici te manji broj valova je karakteristika ekipe Metković-Jambo, a vjerojatno i karakteristika kvalitetnijih ekipa.

5. LITERATURA

1. Brčić, B., N. Viskić- Štalec, Ž. Jaklinović-Fressl (1997): Prediktivna vrijednost varijabli za procjenu tehničko – taktičkih elemenata rukometne igre. Kineziologija, 29(1), 55-64.
2. Rogulj, N. (2000): Differences in situation-related indicators of handball game in relation to the achieved competitive results of the teams at 1999 World Championship in Egypt. Kinesiology, 32(2): 32-74.
3. Rogulj, N., D. Vuleta, D. Milanović (2002): Utjecaj parcijalnog na konačni rezultat rukometne utakmice. U: Zbornik radova 11. zagrebačkog sajma športa i nautike «Dopunski sadržaji sportske pripreme». Kineziološki fakultet, Zagreb, 320-325.
4. Vuleta, D., Z. Šimenc, D. Žganjer (1997): Analiza nekih situacijskih pokazatelja rukometaša u fazi napada. U: Zbornik radova međunarodnog savjetovanja «Dijagnostika treniranosti sportaša», Zagreb, 180-183.